

Datum van inontvangstneming : 04/01/2018

Zaak C-657/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

24 november 2017

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

14 november 2017

Verzoeker in „Revision“:

████████████████████

Verwerende partij voor het Verwaltungsgericht:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

Verwaltungsgerichtshof

[OMISSIS]

Het Verwaltungsgerichtshof (hoogste bestuursrechter van Oostenrijk) heeft [OMISSIS] in de zaak betreffende het beroep in „Revision“ van ██████████ ██████████ [OMISSIS] tegen de uitspraak van het Bundesverwaltungsgericht (federale bestuursrechter van Oostenrijk) van 8 mei 2017, [OMISSIS] inzake de afwijzing van een verzoek om internationale bescherming overeenkomstig het AsylG 2005 en het bevel tot voorbereiding van verwijdering volgens het FPG (Oostenrijkse wet inzake de vreemdelingenpolitie) (verwerende overheidsdienst voor het Verwaltungsgericht: Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl; federaal bureau voor vreemdelingenzaken en asiel), de volgende

beslissing

gegeven:

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Leidt de niet-inachtneming van de in artikel 5, lid 2, van verordening nr. 1560/2003 (uitvoeringsverordening) genoemde termijn voor een verzoek tot heroverweging in het geval van een afwijzing van een overnameverzoek binnen de voorgeschreven termijn overeenkomstig artikel 21, lid 1, van verordening nr. 604/2013 (Dublin III-verordening) door de aangezochte lidstaat tot een overgang van de verantwoordelijkheid op de verzoekende lidstaat, als de verzoekende lidstaat in eerste instantie binnen de voorgeschreven termijn een overnameverzoek in de zin van artikel 21, lid 1, eerste alinea, van de Dublin III-verordening heeft ingediend en op grond van onderzoek (naderhand) is vast komen te staan dat de aangezochte lidstaat de volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke lidstaat is?

2. Kan de aangezochte – en volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke – lidstaat ook dan nog rechtsgeldig instemmen met het overnameverzoek overeenkomstig artikel 21, lid 1, van de Dublin III-verordening, wanneer de in artikel 22, lid 7, van de Dublin III-verordening bepaalde antwoordtermijn reeds is verstreken en de aangezochte lidstaat het overnameverzoek eerder binnen de voorgeschreven termijn had afgewezen? [Or. 2]

Motivering:

- 1 I. Feiten en hoofdgeding
- 2 Verzoeker in „Revision”, een Somalische staatsburger, heeft op 5 augustus 2016 een verzoek om internationale bescherming ingediend op grond van het Asylgesetz 2005 (Oostenrijkse asielwet 2005; hierna: „AsylG 2005”). Blijkens een Eurodac-treffer van 5 augustus 2016 is op 23 juli 2016 in Italië de identiteit van verzoeker in „Revision” vastgesteld. Bij schrijven van een röntgenologisch instituut van 17 augustus 2016 werd aan het Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (hierna: „BFA”) meegedeeld dat de leeftijd van verzoeker in „Revision” aan de hand van de botten van zijn linkerhand is onderzocht waarbij werd geconcludeerd dat hij meerderjarig is.
- 3 Op grond van deze informatie heeft het BFA op 20 augustus 2016 bij de Italiaanse autoriteiten overeenkomstig artikel 21 van de Dublin III-verordening een overnameverzoek ingediend dat gebaseerd was op artikel 13, lid 1, van de Dublin III-verordening. In dit verband heeft het BFA de Italiaanse autoriteiten erop gewezen dat de verklaringen van verzoeker in „Revision” ten aanzien van zijn minderjarigheid op grond van de resultaten van een eerste medisch onderzoek ongeloofwaardig lijken.
- 4 Bij schrijven van 31 augustus 2016 hebben de Italiaanse autoriteiten de hernieuwde overname van verzoeker in „Revision” onder verwijzing naar artikel 8, lid 4, van de Dublin III-verordening geweigerd op grond dat verzoeker in „Revision” zou hebben verklaard dat hij een niet-begeleide minderjarige is en in Italië geen verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

- ██████████
- 5 Op 5 september 2016 heeft het BFA de Italiaanse autoriteiten schriftelijk meegedeeld dat het kennis had genomen van de afwijzing en dat de Oostenrijkse autoriteiten zich weer tot de Italiaanse autoriteiten zouden wenden, zodra het onderzoek naar de leeftijd van verzoeker in „Revision” tot nieuwe resultaten had geleid.
  - 6 Op grond van een gerechtelijk medisch onderzoek van 20 oktober 2016 werd vastgesteld dat verzoeker in „Revision” op het moment van indiening van het verzoek meerderjarig was. **[Or. 3]**
  - 7 Op 12 november 2016 werden de resultaten van de leeftijdsbepaling aan de Italiaanse autoriteiten toegezonden waarbij erop werd gewezen dat verzoeker in „Revision” op het moment van het verzoek ten minste 18 jaar oud was.
  - 8 Bij schrijven van 14 november 2016 heeft Italië uitdrukkelijk ingestemd met het overnameverzoek overeenkomstig artikel 13, lid 1, van de Dublin III-verordening.
  - 9 Bij besluit van 11 januari 2017 werd het verzoek van verzoeker in „Revision” om internationale bescherming overeenkomstig § 5, lid 1, AsylG 2005 niet-ontvankelijk verklaard en werd vastgesteld dat overeenkomstig artikel 13, lid 1, van de Dublin III-verordening Italië verantwoordelijk is voor de behandeling van dit verzoek. Verder werd op grond van § 61, lid 1, Fremdenpolizeigesetz 2005 (FPG) de voorbereiding van verwijdering bevolen en vastgesteld dat de verwijdering naar Italië rechtmatig is.
  - 10 Op 23 februari 2017 werd verzoeker in „Revision” per vliegtuig overgedragen aan Italië.
  - 11 Het Bundesverwaltungsgericht (hierna: „BVwG”) heeft het bezwaar bij uitspraak van 8 mei 2017 ongegrond verklaard en afgewezen. Als motivering werd onder meer aangevoerd dat Italië zijn verantwoordelijkheid uitdrukkelijk heeft erkend en er geen redenen zijn om aan te nemen dat een andere lidstaat verantwoordelijk is. Het beroep in „Revision” werd door het BVwG op grond van artikel 133, lid 4 B-VG niet toegestaan.
  - 12 Het bij het Verwaltungsgerichtshof (hierna: „VwGH”) ingestelde buitengewone beroep in „Revision” is gericht tegen deze uitspraak.
  - 13 In het beroep in „Revision” wordt aangevoerd dat de uitspraak van het BVwG berust op de opvatting dat de verantwoordelijkheid van Italië voortvloeit uit artikel 13, lid 1, van de Dublin III-verordening. Het is de vraag of kan worden uitgegaan van een verantwoordelijkheid van Italië, als Italië het overnameverzoek in eerste instantie binnen de termijn van twee maanden afwijst en de instemming – na een procedure voor een verzoek tot heroverweging zoals bedoeld in artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening bij de Dublin III-verordening – wordt gegeven na afloop van de in artikel 22, lid 1, van de Dublin III-verordening bepaalde termijn van twee maanden. Het BVwG gaat in dit verband ervan uit dat artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening voorziet in een verlenging van de in

artikel 22, lid 1, van de Dublin III-verordening opgenomen termijn voor antwoord op een overnameverzoek. Er bestaat geen rechtspraak van het Verwaltungsgerichtshof inzake de vraag of uit de procedure voor een verzoek tot heroverweging of uit een overige rechtsgrondslag de verlenging van de termijn zoals bedoeld in artikel 22 [Or. 4], lid 1, van de Dublin III-verordening kan worden afgeleid.

14 II. Relevante bepalingen van het nationale recht

15 § 5 AsylG 2005 luidt:

„Verantwoordelijkheid van een andere staat

(1) Een verzoek om internationale bescherming dat niet overeenkomstig § 4 of § 4a is ingediend, wordt niet-ontvankelijk verklaard wanneer een andere staat op grond van een verdrag of op grond van de Dublin-verordening verantwoordelijk is om het asielverzoek of het verzoek om internationale bescherming in behandeling te nemen. In de niet-ontvankelijkheidsverklaring wordt tevens vastgesteld welke staat verantwoordelijk is. Het verzoek mag niet niet-ontvankelijk worden verklaard wanneer in het kader van een toetsing aan § 9, lid 2, BFA-VG wordt vastgesteld dat het aan de niet-ontvankelijkheidsverklaring verbonden bevel tot voorbereiding van verwijdering leidt tot schending van artikel 8 EVRM.

[...]”

16 III. Toepasselijke bepalingen van het Unierecht

17 1. Verordening (EU) nr. 604/2013 (Dublin III-verordening)

18 In de overwegingen van de Dublin III-verordening staat het volgende:

„[...]

(4) In de conclusies van Tampere werd ook aangegeven dat het [gemeenschappelijk Europees asielstelsel (Common European Asylum System)] CEAS op korte termijn een duidelijke en hanteerbare methode moet bevatten om vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek.

(5) Deze methode moet zijn gebaseerd op objectieve en zowel voor de lidstaten als voor de betrokken asielzoekers eerlijke criteria. Met de methode moet met name snel kunnen worden vastgesteld welke lidstaat verantwoordelijk is, teneinde de daadwerkelijke toegang tot de procedures voor het verlenen van internationale bescherming te waarborgen en de doelstelling om verzoeken om internationale bescherming snel te behandelen, niet te ondermijnen. [...]” [Or. 5]

19 Artikel 3 van de Dublin III-verordening luidt, voor zover hier relevant:

██████████

„Toegang tot de procedure voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming

1. De lidstaten behandelen elk verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze op het grondgebied van een van de lidstaten wordt ingediend, inclusief aan de grens of in de transitzones. Het verzoek wordt door een enkele lidstaat behandeld, namelijk de lidstaat die volgens de in hoofdstuk III genoemde criteria verantwoordelijk is.

2. Wanneer op basis van de in deze verordening vastgestelde criteria geen verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen, is de lidstaat waar het verzoek om internationale bescherming het eerst werd ingediend, verantwoordelijk voor de behandeling ervan. [...]"

20 Artikel 13, lid 1, van de Dublin III-verordening luidt:

„Binnenkomst en/of verblijf

1. Wanneer is vastgesteld, aan de hand van bewijsmiddelen of indirect bewijs, zoals omschreven in de twee in artikel 22, lid 3, van deze verordening genoemde lijsten, inclusief de gegevens zoals bedoeld in verordening (EU) nr. 603/2013, dat een verzoeker op illegale wijze de grens van een lidstaat heeft overschreden via het land, de zee of de lucht of komende vanuit een derde land, berust de verantwoordelijkheid voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming bij die lidstaat. Die verantwoordelijkheid eindigt twaalf maanden na de datum waarop de illegale grensoverschrijding heeft plaatsgevonden."

Artikel 17 van de Dublin III-verordening luidt, voor zover hier relevant:

„Discretionaire bepalingen

1. In afwijking van artikel 3, lid 1, kan elke lidstaat besluiten een bij hem ingediend verzoek om internationale bescherming van een onderdaan van een derde land of een staatloze te behandelen, ook al is hij daartoe op grond van de in deze verordening neergelegde criteria niet verplicht. [...]"

21 Artikel 21, lid 1, van de Dublin III-verordening luidt:

„Indiening van een overnameverzoek

1. De lidstaat waarbij een verzoek om internationale bescherming is ingediend en die van mening is dat een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van dit verzoek, kan die andere lidstaat zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen drie maanden na de indiening van het verzoek in de zin van artikel 20, lid 2, om overname verzoeken. **[Or. 6]**

Niettegenstaande de eerste alinea wordt, in het geval van een Eurodac-treffer met gegevens die zijn opgeslagen overeenkomstig artikel 14 van verordening (EU)

nr. 603/2013 het verzoek uiterlijk twee maanden na ontvangst van de treffer toegezonden overeenkomstig artikel 15, lid 2, van die verordening.

Indien er binnen de in de eerste en tweede alinea vastgelegde termijnen geen verzoek tot overname van de verzoeker wordt ingediend, is de lidstaat waarbij het verzoek om internationale bescherming is ingediend, verantwoordelijk voor de behandeling ervan.”

22 Artikel 22 Dublin III-verordening luidt, voor zover hier relevant:

„Beantwoording van een overnameverzoek

1. De lidstaat die om overname wordt verzocht, verricht de nodige naspeuringen en reageert op het verzoek tot overname van een verzoeker binnen twee maanden nadat hij het heeft ontvangen.

[...]

7. Het zonder reactie laten verstrijken van de in lid 1 bedoelde termijn van twee maanden en van de in lid 6 bedoelde termijn van een maand, staat gelijk met aanvaarding van het overnameverzoek en houdt de verplichting in om de persoon over te nemen en te zorgen voor passende regelingen voor de aankomst.”

23 2. Verordening (EG) nr. 1560/2003 (uitvoeringsverordening):

24 Artikel 5 luidt:

„Negatief antwoord

1. Wanneer de aangezochte lidstaat na onderzoek van oordeel is dat op grond van de voorgelegde elementen niet kan worden besloten dat hij verantwoordelijk is, wordt het negatieve antwoord dat hij de verzoekende lidstaat toezendt uitvoerig gemotiveerd en worden de redenen voor de weigering in detail uiteengezet.

2. Wanneer de verzoekende lidstaat van oordeel is dat de weigering op een beoordelingsfout berust of wanneer hij over aanvullende elementen beschikt die hij kan doen gelden, kan hij vragen dat zijn verzoek opnieuw wordt onderzocht. Van deze mogelijkheid moet gebruik worden gemaakt binnen de drie weken na ontvangst van het negatieve antwoord. De aangezochte lidstaat beijvert zich om binnen twee weken te antwoorden. Deze aanvullende procedure leidt er in geen geval toe dat de in artikel 18, leden 1 en 6, en artikel 20, lid 1, onder b), van verordening (EG) nr. 343/2003 bedoelde termijnen opnieuw ingaan.” **[Or. 7]**

25 IV. Bevoegdheid tot stellen van prejudiciële vragen

26 Het VwGH is een rechterlijke instantie in de zin van artikel 267 VWEU, waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep.

- 27 Het VwGH is van mening dat bij de beslissing over het door hem te beoordelen beroep in „Revision” de in het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing genoemde en hierna nader besproken vragen rijzen over de uitlegging van het Unierecht.
- 28 V. Toelichting op de prejudiciële vragen
- 29 V.1. Het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing heeft betrekking op de uitlegging van artikel 21 van de Dublin III-verordening en artikel 5 van de uitvoeringsverordening.
- 30 Vooropgesteld moet worden dat in de onderhavige procedure de verantwoordelijkheid van Italië volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening niet ter discussie staat. Ook het verzoek om een prejudiciële beslissing gaat hier derhalve van uit.
- 31 In zijn arrest van 26 juli 2017, tegen Duitsland (C-670/16) heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) voor recht verklaard:
- „Artikel 27, lid 1, van verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, gelezen in het licht van overweging 19 van die verordening, moet aldus worden uitgelegd dat een verzoeker om internationale bescherming zich er in het kader van een rechtsmiddel tegen een jegens hem genomen overdrachtsbesluit op kan beroepen dat de termijn in artikel 21, lid 1, van genoemde verordening is verstreken, en dit zelfs wanneer de aangezochte lidstaat bereid is om deze verzoeker over te nemen.”
- 32 V.2. Eerste prejudiciële vraag
- 33 In het onderhavige geval heeft het BFA op grond van de datum van de positieve Eurodac-treffer op 5 augustus 2016 in eerste instantie tijdig binnen de in [Or. 8] artikel 21, tweede alinea, van de Dublin III-verordening voorziene termijn van twee maanden op 20 augustus 2016 een overnameverzoek aan Italië gericht. Een overgang van de verantwoordelijkheid kan derhalve niet rechtstreeks worden gebaseerd op artikel 21, derde alinea, van de Dublin III-verordening.
- 34 De Italiaanse autoriteiten hebben dit verzoek binnen de termijn van twee maanden zoals bedoeld in artikel 22, lid 1, van de Dublin III-verordening op 31 augustus 2016 afgewezen met verwijzing naar de beweerde minderjarigheid van verzoeker in „Revision”. Tegen deze afwijzing heeft Oostenrijk in eerste instantie geen bezwaar gemaakt.
- 35 Een verzoek tot heroverweging in de zin van artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening werd samen met bewijzen van de meerderjarigheid van

verzoeker in „Revision” en documenten betreffende de resultaten van het leeftijdsonderzoek door Oostenrijk op 12 november 2016 toegezonden.

- 36 Deze toezending vond dus plaats na afloop van de termijn van twee maanden vanaf de in artikel 21, lid 1, tweede alinea, van de Dublin III-verordening voorziene termijn – uitgaande van de Eurodac-treffer liep deze af op 5 oktober 2016 – als ook na afloop van de termijn van drie weken zoals bedoeld in artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening. Laatstgenoemde termijn begon op de datum van de weigering van Italië op 31 augustus 2016.
- 37 Terwijl duidelijke rechtsgevolgen zijn verbonden aan de niet-inachtneming van de termijnen voor de indiening van een overnameverzoek in de zin van artikel 21, lid 1, van de Dublin III-verordening alsmede voor de beantwoording van een dergelijk verzoek, blijkt uit de Dublin III-verordening evenwel niet wat de gevolgen zijn, als de verzoekende lidstaat pas na afloop van de termijn van drie weken zoals bedoeld in artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening een schrijven inzake de heroverweging aan de – volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke – lidstaat richt. Een vergelijkbare, uitdrukkelijke regeling zoals die in artikel 21, lid 1, derde alinea, van de Dublin III-verordening, die in het geval van de niet-inachtneming van de termijn voor het indienen van het overnameverzoek de verzoekende lidstaat aanwijst als de verantwoordelijke lidstaat, kan voor het geval van de niet-inachtneming van de termijn zoals bedoeld in [Or. 9] artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening noch uit de Dublin III-verordening noch uit de uitvoeringsverordening worden afgeleid.
- 38 Om die reden rijst de vraag of en op grond van welke bepaling de verzoekende lidstaat verantwoordelijk kan worden, vooral als – zoals in casu – vaststaat dat de aangezochte lidstaat de volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke lidstaat is.
- 39 V.3. Tweede prejudiciële vraag
- 40 Uit de hier relevante verordeningen blijkt ook niet wat de gevolgen zijn, als de aangezochte – en volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke – lidstaat de overname in eerste instantie weliswaar binnen de voorgeschreven termijn heeft geweigerd, maar na afloop van de in artikel 22, lid 7, van de Dublin III-verordening voorziene antwoordtermijn alsnog heeft ingestemd met de overname.
- 41 Geen enkele bepaling van de Dublin III-verordening sluit expliciet uit dat een volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke lidstaat die om overname is verzocht en, die een overname in eerste instantie heeft geweigerd, op een later tijdstip zijn opvatting kan herzien en alsnog rechtsgeldig kan instemmen met een overnameverzoek.
- 42 Uit de overwegingen van de Dublin III-verordening kan daarentegen worden afgeleid dat binnen het stelsel van de Dublin III-verordening groot belang wordt

[REDACTED]

toegekend aan de snelle vaststelling welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling, en dat in dit verband ook wordt aanvaard dat het verzoek om internationale bescherming in bepaalde situaties juist niet wordt behandeld door de lidstaat die volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijk zou zijn.

- 43 Ook heeft het Hof in zijn arrest van 26 juli 2017, [REDACTED] (C-670/16), punt 49, het volgende verduidelijkt:

„Hoewel de toepassing van de Dublin III-verordening hoofdzakelijk berust op het volgen van een procedure voor de bepaling van de verantwoordelijke lidstaat, die wordt aangewezen op basis van de criteria in hoofdstuk III van deze verordening [Or. 10] (arresten van 7 juni 2016, [REDACTED] C-63/15, [...] punt 41, en van 7 juni 2016, [REDACTED] C-155/15, [...] punt 23), moet worden benadrukt dat deze procedure een aspect is van de overname- en de terugnameprocedures die verplicht volgens de in met name hoofdstuk VI van die verordening vastgestelde regels moeten worden gevoerd.”

- 44 Anderzijds voorzien de bepalingen inzake de uitoefening van het in artikel 17, lid 1, van de Dublin III-verordening geformuleerde recht om zonder verplichting daartoe het verzoek om internationale bescherming te behandelen, niet in termijnen waarbinnen de lidstaat die zich in beginsel niet verantwoordelijk acht, kan besluiten om het verzoek om internationale bescherming zelf te behandelen. Het lijkt derhalve niet uitgesloten dat ook aan de in beginsel verantwoordelijke lidstaat nog na afloop van de overeenkomstige antwoordtermijnen de mogelijkheid wordt geboden om een rechtsgeldig besluit tot terugname te nemen en aldus te verzekeren dat het verzoek daadwerkelijk wordt behandeld door de lidstaat die volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijk is.
- 45 V.4. Aangezien de juiste toepassing van het Unierecht niet zo evident is dat daarover redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan, wordt het Hof krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de hierboven geformuleerde vragen.

[OMISSIS]